

Άσκηση 1

Να μεταφέρεις τις προτάσεις στον άλλο αριθμό (από τον Ενικό στον Πληθυντικό και αντίστροφα)

- Η γάτα βρίσκεται στο μπαλκόνι.

Οι γάτες βρίσκονται στα μπαλκόνια.

- Τα λουλούδια ποτίζονταν το πρωί.

Το λουλούδι ποτιζόταν τα πρωινά.

- Τα παιδιά ξεκαρδίζονταν στα γέλια.

Το παιδί ξεκαρδίζονταν στα γέλια.

- Θα τυλιγόμαστε στις κουβέρτες για να μην κρυώνουμε.

Θα τυλιγώμαι στην κουβέρτα για να μην κρυώνω.

- Αποχωριζόσουν τη μητέρα σου.

Αποχωριζόσασταν τις μητέρες σας.

Άσκηση 2

Βάλε -ται ή τε όπου χρειάζεται.

➤ Μην κόβε τα σχοινιά.

➤ Ο σκύλος τρώγε με τη γάτα.

➤ Όσοι χτίζει σπίτι,
μπορεί να βρεί πολλές
ευκαιρίες στο μαγαζί μας.

➤ Η Μαρία ξεμυαλίζει από τις φίλες
της.

➤ Ο φορητός υπολογιστής
μεταφέρει εύκολα.

**Τα ρήματα σε – τε είναι
στην Προστακτική.**

**Τα ρήματα σε – ται
είναι στην Παθητική
Φωνή.**

Άσκηση 3

Γράψε με λέξεις τα αριθμητικά και μετά ξεχώρισε ποια είναι απόλυτα και ποια τακτικά.

- ✚ Αγόρασα (20). είκοσι πορτοκάλια.
- ✚ Οι παίκτες πανηγύρισαν για την πρόκριση της ομάδας τους. Ήρθαν (1^{οι}) πρώτοι στους αγώνες.
- ✚ Ανέβηκα στον (2^ο) δεύτερο όροφο, για να βρω το διαμέρισμα.
- ✚ Η μπλούζα που αγόρασα στοίχισε (19). δεκαεννιά ευρώ.
- ✚ Στην οδό Κολοκοτρώνη (99) ενενήντα εννιά μένει η γιαγιά μου.
- ✚ Η κολυμβήτρια αυτή κατέχει την (22^η) εικοστή δεύτερη θέση στον κόσμο.
- ✚ Σε περίμενα (3) τρεις ώρες!
- ✚ Η Λίζα μένει στον (4^ο) τέταρτο όροφο της πολυκατοικίας.

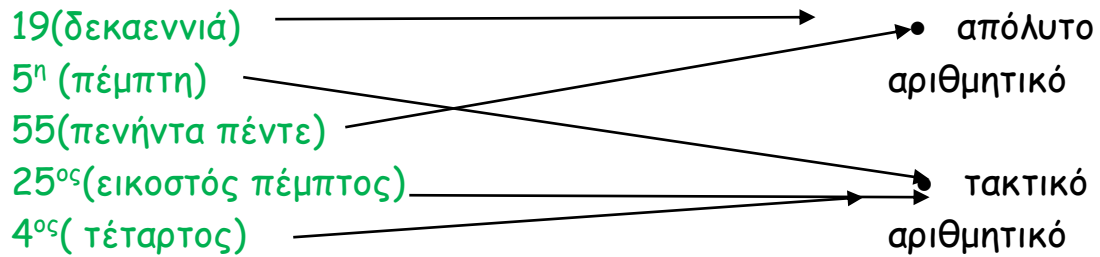
ΑΠΟΛΥΤΑ ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΑ	ΤΑΚΤΙΚΑ ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΑ
είκοσι	πρώτοι
δεκαεννιά	δεύτερο
ενενήντα εννιά	εικοστή δεύτερη
τρεις	τέταρτο

Να θυμάσαι: τα απόλυτα αριθμητικά δηλώνουν τον αριθμό προσώπων, ζώων και πραγμάτων. Τα τακτικά αριθμητικά δείχνουν σε ποια σειρά βρίσκεται κάποιος ή κάτι.

Άσκηση 4

Γράψε με λέξεις τα αριθμητικά και κάνε την αντιστοίχηση.

Θυμόμαστε ότι:

- ✚ Τα απόλυτα αριθμητικά από το 13-19 γράφονται με μία λέξη: δεκατρία, δεκατέσσερα...
- ✚ Τα απόλυτα αριθμητικά από το 21 και μετά γράφονται με δυο λέξεις: είκοσι ένα, τριάντα δύο, εκατόν εξήντα...
- ✚ Τα τακτικά αριθμητικά από το 13 και μετά γράφονται με δυο λέξεις: δέκατος τρίτος, δέκατος πέμπτος. ...

Άσκηση 5

Να γράψεις με μια λέξη πώς λέγεται.

❖ Ο άντρας που έχει ύψος δύο μέτρα ➡

❖ Το σχήμα που έχει τέσσερις γωνίες ➡

❖ Το σπίτι που έχει τρεις ορόφους ➡

❖ Το πουκάμισο που έχει ένα χρώμα ➡

❖ Η βάρκα που είναι εννιά μέτρα ➡

❖ Η άδεια για δέκα ημέρες ➡

Να θυμάσαι:
Όταν ενώνουμε
λεξούλες από το
αριθμητικό πέντε ως
το ενενήντα εννέα,
βάζουμε ανάμεσα το
-α-.

Άσκηση 6

Να χωρίσεις σε συλλαβές τις λέξεις.

- ✓ κίτρινο... κί-τρι-νο
- ✓ όρθιος... όρ-θι-ος
- ✓ παρτίδα.. παρ-τι-δα
- ✓ καπνός.. κα-πνός
- ✓ άμμος..... άμ-μος
- ✓ αστέρι..... α-στέ-ρι
- ✓ ναυτικός ναυ-τι-κός

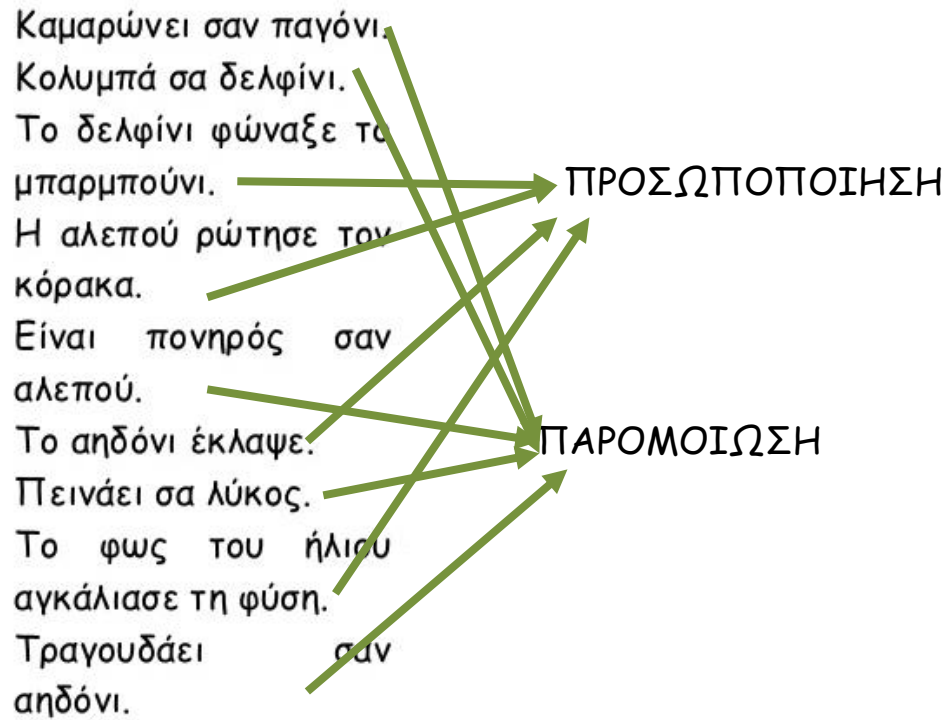
Άσκηση 7

Να υπογραμμίσεις στις παρακάτω λέξεις την **παραλήγουσα**.

- πατρίδα τρι
- κάρφωμα φω
- κάμπος κά
- Απρίλιος λι
- απλός α

Άσκηση 8

Προσωποποίηση ή παρομοίωση; Κάνε την αντιστοίχηση

Άσκηση 9

Βρες την αντίθετη λέξη και σχημάτισε την οικογένεια της (ρήμα, ουσιαστικό ή επίθετο, όπως στο παράδειγμα.

❖ κρύο ≠ ζέστη

(οικογένεια): κρυώνω, κρύος

❖ φτηνός ≠ ακριβός

(οικογένεια): φτηναίνω, φτήνια

❖ μαύρος ≠ άσπρος

(οικογένεια): μαυρίζω

❖ καθαρός ≠ βρώμικος

(οικογένεια): καθαρίζω, καθαριότητα

❖ αργός ≠ γρήγορος

(οικογένεια): αργώ

Άσκηση 10

Γράψε τα ρήματα που είναι στα συννεφάκια κάτω από το χρόνο που βρίσκονται.

ΣΤΙΓΜΙΑΙΟΣ
ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ

ΕΞΑΚΟΛΟΥΘΗΤΙΚΟΣ
ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ

θα χωρίσω	θα ακουμπώ
θα γιορτάσω	θα σφυρίζω
θα λύσω	θα στολίζω
θα μπω	θα φωνάζω
θα ξεχάσω	θα δένω

Άσκηση 11

Γράψε τα ρήματα των παρενθέσεων στην προστακτική Ενεστώτα και μετά στην προστακτική Αορίστου. (Μην ξεχνάς, ο Αόριστος κρύβει -συνηθως- ένα «σ»)

ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ ΕΝΕΣΤΩΤΑ

Προχώρα (προχωρώ) ευθεία. Στη
 διασταύρωση... **στρίβε** ... (στρίβω)
 αριστερά. **Ακολουθα** (Ακολουθώ) το δρόμο
 με τις στρογγυλές πέτρες ώσπου να
 συναντήσεις μια λίμνη.
Βούτα (Βουτώ) και
Κολύμπα (κολυμπώ) ως το νησάκι, που
 βρίσκεται στη μέση της λίμνης. Εκεί θα
 συναντήσεις τη Γιασμίν.

ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ ΑΟΡΙΣΤΟΥ

Προχώρησε (προχωρώ) ευθεία. Στη
 διασταύρωση **στρίψε** (στρίβω)
 αριστερά. **Ακολούθησε** (Ακολουθώ) το δρόμο
 με τις στρογγυλές πέτρες ώσπου να
 συναντήσεις μια λίμνη.
 Βούτηξε (Βουτώ) και
κολύπησε (κολυμπώ) ως το νησάκι, που
 βρίσκεται στη μέση της λίμνης. Εκεί θα
 συναντήσεις τη Γιασμίν.

Άσκηση 12

Φτιάξε σύνθετες λέξεις με το -ξε και το α- (αν-).

- ❖ διπλώνω.. ξεδιπλώνω
- ❖ φορτώνω.. ξεφορτώνω
- ❖ στρωτός.... άστρωτος
- ❖ διέξοδο..... αδιέξοδο
- ❖ δυνατός..... αδύνατος
- ❖ ώριμος..... ανώριμος
- ❖ κολλώ..... ξεκολλώ
- ❖ άξιος..... ανάξιος

Άσκηση 13

Βρες τις προστακτικές και υπογράμμισέ τις

<u>φύγε</u>	ανεβάσαμε	μπαίνεις	μισούμε
<u>κράτα</u>	θυμώνει	έβγαινε	έρχονται
<u>μύρισε</u>	τραβάει	τρέχουν	θα φύγουν
<u>σκεπάστε</u>	<u>σκουπίστε</u>	<u>πήδα</u>	έραψε
κερδίζουν	θα	<u>μαγεύει</u>	θα παίζει
	βρεθούμε		
μπλέξαμε	παίζαμε	γράφετε	<u>ψωνίστε</u>
βάφουν	θα βρουν	έραβα	<u>δες</u>

Άσκηση 14

Βρες σε ποιες προτάσεις το θαυμαστικό δεν ταιριάζει και γράψε Λ από δίπλα.

- ✓ Τι ωραία που περνάμε!.....
- ✓ Θεέ μου, τι έπαθα!.....
- ✓ Πότε θα γυρίσεις σπίτι!.. Λ
- ✓ Θα γράψω τις ασκήσεις μου!.. Λ
- ✓ Χρόνια Πολλά!.....

Άσκηση 15

Μεγάλωσε τις προτάσεις χρησιμοποιώντας λέξεις από το πλαίσιο και απαντώντας, ταυτόχρονα στις ερωτήσεις.

✓ Το λεωφορείο ήρθε.

Πότε; Το λεωφορείο ήρθε στην ώρα του.

Πού; Το λεωφορείο ήρθε στην ώρα του στη στάση

✓ Τρώω μεσημεριανό.

Πότε; Τρώω μεσημεριανό το απόγευμα.

Πού; Τρώω μεσημεριανό το απόγευμα στο γραφείο μου.

✓ Έλα.

Πότε; Έλα σπίτι μου .

Πού; Έλα σπίτι μου αμέσως.

✓ Φτάσαμε.

Πότε; Φτάσαμε στο λιμάνι.

Πού; Φτάσαμε στο λιμάνι εγκαίρως.

✓ Κάνω τα μαθήματά μου.

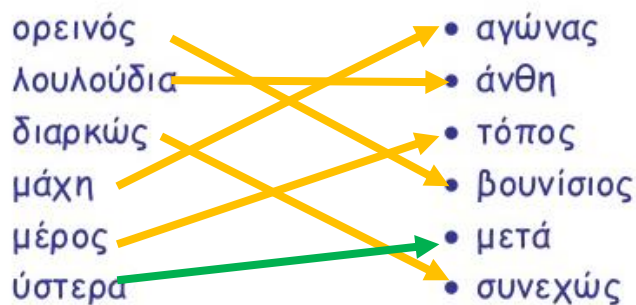
Πότε; Κάνω τα μαθήματα μου πάντα.

Πού; Κάνω τα μαθήματα μου πάντα στην τάξη.

Η επιλογή των λέξεων μπορεί να γίνει τυχαία, αρκεί να βγάζει νόημα η πρότασή σας!

Άσκηση 16

Να αντιστοιχήσεις τα συνώνυμα.

Άσκηση 17

Υπογράμμισε με **πράσινο** τα του, της, τα, το αν είναι αντωνυμία και με **κόκκινο** αν είναι άρθρα.

✓ Η Μαρία της αγόρασε μια φούστα.

✓ Η τσάντα της μαμάς είναι πάνω στο τραπέζι.

✓ Η μπάλα του Δημήτρη είναι δερμάτινη.

✓ Του άφησα ένα μήνυμα.

✓ Το παλτό του Τάσου είναι κρεμασμένο.

✓ Να τα δώσεις στη δασκάλα σου.

Άσκηση 18

Να υπογραμμίσεις με κόκκινο τα αόριστα άρθρα (ένας, μία, ένα) και με πράσινο τα οριστικά άρθρα (ο, η, το).

Κάποτε, μια ομάδα ποντικών ζούσε σε μια σοφίτα η οποία ανήκε σε μια ηλικιωμένη κυρία. Ένας ποντικός είχε εκπληκτική όσφρηση και είχε αναλάβει μια σπουδαία δουλειά: μύριζε τα απορρίμματα που μάζευαν οι ποντικοί για να βεβαιωθεί ότι ήταν ακίνδυνα για να τα φάνε.

Άσκηση 19

Να φτιάξεις επίθετα από τα παρακάτω ουσιαστικά. Τα παραδείγματα θα σε βοηθήσουν.

Α. -ωτός

• χνούδι → χνουδωτός

• τρίχα → **τριχωτός**

• βίδα → **βιδωτός**

Β. -ινος

ξύλο → ξύλινος

πανί → **πάνινος**

μάρμαρο → **μαρμάρινος**

μαλλί → **μάλλινος**

Γ. -ερός

❖ βροχή → βροχερός

❖ πάγος → **παγερός**

❖ μύτη → ... **μυτερός**

Άσκηση 20

Βάλε τα ρήματα στην Προστακτική Αορίστου και στα δύο πρόσωπα (β' ενικό και πληθυντικό), ώστε να είναι σωστές οι οδηγίες.

..... **Τρέξε/Τρέξτε** (τρέχω) γρήγορα και
πιάσε/πιάστε (πιάνω) το σκοινί.
Κράτησε/κρατήστε (κρατώ) το σφιχτά με όλη
 σου τη δύναμη. ... **σήκωσε/σηκώστε** (σηκώνω)
 τα πόδια σου και **πήδηξε/πηδήξτε** ... (πηδώ)
 πάνω στο δέντρο.